

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (13 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyezred centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Csütörtök, január 28.

Zendülések.

Kolozsvár, jan. 28.

(△) A politikai zűrzavar és csatározás közepette alig keltenek figyelmet és érdeklődést azok a táviratok, amelyek szociálista zavarokról és zendülésekről adnak hírt. Eldugva, elfeledve, figyelmet nem keltve húzódnak meg ezek a hírek, pedig valósággal ritkaságszámba ment eddig, ha szociálistáknak téli zavarásairól hallottunk. Ugy látszik a magyar közvélemény egész érdeklődését főlészívja a politikai válság, ha már olyan veszedelmet és bajt sejtető jelenségeket néma figyelmességgel mellőz, mint amilyenek az ország egyes részein minduntalan megújuló „szociálista”-nak nevezett turbulenciák.

Kiválóan jellemző erre a figyelmetlenségre az, hogy mikor a meginterpellált belügyminiszter a közeli napok egyikén a gyűlékezési jog korlátozását jelentő rendeletét a szociálista gyűlések elnyomásának szükségességével indokolta a képviselőház unisono tudomásul vette. Senki se kérdezte, senki se firtatta, hogy vajon olyan nagy veszedelem fenyegeti-e az egyes vidékeket a szociálista agitáció részéről, amely ilyen rendkívüli és sehol be nem vált eszközöket tesz szükségessé. Senki se vetette föl a kérdést és senki se szorította meg a kormányt, hogy, ha ekkora a veszedelem: vajon ez minden-e, amit az életvé vált szociálista kérdés megoldására tenni hajlandó és képes? Nem, mert a képviselő urak csak a választásokat feltették a gyűlékezési jog korlátozásától s mihielyest Tisza kijelentette, hogy intézkedéseinek célja a szociálista izgatás elnyomása, elhallgattak, megbékéltek.

És Aradmegyéből, meg Bihar-megyéből napról-napra érkeznek a hírböposták. Seprős után Talpas, ma Sikló azok a községek, ahol erőszakoskodások történtek és vér folyt s ezeknek okát „szociálista agitáció”-nak tulajdonítják az érdekeltek és a hírlapok.

Való igaz az, hogy népünkben valami kiolthatatlan elégedetlenség lappang. A haladás és a szegénység terjedése közt levő össz-

szefüggés okozza azt, hogy míg egyfelől jövedelmét fokozni nem képes, másfelől az állam által töle követelt beszolgáltatások folyton nőnek. A kulturálm piramisához a köznép hordja a köveket, anélkül, hogy nehéz munkájának hasznát meglátná, megértene. Ez az életkörülményekkel való elégedetlenség aztán mint a daganatokban a genny összegyűl és vagy fölfakadva távolodik el, vagy levezetődik. A fölfakadás a »szociálista« lázadás, a levezetődés a kivándorló bot kézbe vétele. »Ez és az. baj s a kettő közt melyik jobb — tudj az Ég...«

De ugy tetszik előttünk, hogy ezeknek a »szociálista« zavargásoknak vajmi kevés van a szociáldemokrácia törekvéseihez. Igaz ugyan, hogy a szociáldemokrata párt nagy buzgalommal igyekszik elveinek híveket toborozni és a mezőgazdasági munkás népet is megnyerni, igaz ugyan, hogy az Alföldön a munkásnép nagy része valóban szociáldemokrata is már; de az ilyen zavargások, melyek a földosztást akarják kioroszakolni, az olyan lázadások, amelyek egy jegyző, vagy egy bíró fejét követelik, azok nem egyezhetnek meg a szociáldemokráciának se elveivel, se céljaival, azok olyan jelenségek, amelyek a meg nem értett, vagy meg nem emésztett szociálista tanítások hatásával valójában egy elégedetlen, de öntudatlan nép lelkéből fakadnak föl.

Ha a kormány tehát azt hiszi és ha a közvélemény talán azt képzei, hogy a szociáldemokrata tanítások erőszakos elnyomásával akár a szociáldemokráciát fogják elnyomni, akár az ilyen hirtelen, önmaguktól keletkező zendüléseket, akkor csalódik a kormány is, meg a közvélemény is. Ez az eljárás nálunk épen olyan hatástalan lenne, mint volt Németországban, vagy Belgiumban, ahol a szociáldemokrácia ma óriási bofolyású politikai és társadalmi faktor, amely azonban nem szórványosan rendezett verekedésekkel és zavargásokkal, hanem a rendkívüli szervezeteiségével, a népek óriási tömegével, az erő higgadságával és a tudás önértetével halad vértelen útján

előre. Ma már alig kételkedik valaki is abban, hogy a szociáldemokrácia az emberiség fejlődéstörténetének egy nagy étepe-ját jelenti.

Az olyan véres zendülések és erőszakos követelések, mint amilyenek Talpason meg Siklón most megestek, azok nem hordják magukon se az öntudatos, se az erejében biztos szociáldemokrácia jellegét. Ezek is fontos, ezek is figyelemreméltó tünetek; de ha a diagnózis megállapításánál kóroknak a szociáldemokrata izgatást állapítanak meg s ha ennek megfelelően akarnának orvosszereket rendelni, akkor hamis uton járnának el a szociális kérdés doktorai.

És éppen ezért a gyűlékezési jog korlátozásával még mit sem értünk el, ha csak a kedélyek fölzaklatását nem tartjuk eredménynek. Nem: az a szociális olajcsöpp, melylyel Apponyi Albert néhány év előtt meg akarta kenetni az állam gépezetét, ma már nem használna semmit. Komoly tanulmányozás, az előítéletek megtörése, az igazság egyenlő elveken való osztása kell hogy alapját képezzék annak a szociális reformmunkának, a melyet Kossuth Ferenc sürgetett meg a képviselőházban s a mely elől ki nem térhetett Tisza István.

A szociáldemokrácia halad előre a maga útján és nem áll meg a mai államok által létesített szociális intézményeknél, hanem küzd a szociális államért. De ha érdeke a mai államoknak az, hogy a szociáldemokrácia ne hódítson és ne erősödjék, ezt az érdekét csak úgy képes szolgálni, ha társadalmi alkotásokkal, törvényekkel és intézményekkel fogja a munkásosztály helyzetét javítani és elégedetlenségének okait megszüntetni. A mai társadalmi rendet a szociáldemokrácia magasabb szempontokból akarja megdönteni; az aradmegyei zendülők nem a társadalmi államra gondoltak mikor a siklóli jegyzőt kiugratták az ablakon, hanem az ő hitük szerint való igazságtalanságaira, vagy saját nyomorúságukra. De még ha tévedtek is és még ha nyomorúságuk láncait erőszakkal akarták is szétépni, arról szó se lehet, hogy a tévedés megtorlásával és a láncok fölszátolásával, hogy

zsandárral, meg szuronyal meglessen oldani a jelenkor legnagyobb problémáját, a szociális problémát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 27.

Ugy látszik van valami a levegőben. Olyan hihetetlen dolog történt, amely teljesen jogosult teszi ezt a föltevést. Tíz óra előtt tíz perccel ugyanis már tele volt a kormánypárti folyosó, pont tízkor pedig már az ülést is megnyitották.

Lehet ugyan az is, hogy csak azért voltak ma olyan kivételesen pontosak, mert a miniszterelnöknek megakarták mutatni, hogy ők akkor is pontos, jó fiúk, ha ő nincs is itthon.

Sietve siklottak át a jegyzőkönyvön, melynek hitelesítése után az elnök jelenti, hogy Smialovszky Valér indítványt jegyzett be. Javaslja, hogy ennek indoklására pénteken térjen át a Ház.

Ugron Gábor: Hozzájárulok ugyan az alelnök ur javaslatához, de kérem kell, hogy tüzzék ki napirendre mindazokat az indítványokat, melyeket a könyvbe bejegyezték.

Perczel elnök: Megvallom, meglepett Ugron képviselő ur iménti felszólalása. Az indítványok nagy részét még előzőnőtől vettem át. Smialovszky indítványát azért tüztém ki a pénteki napra, mert az sürgős természetű és aktuális, úgy hogy ha két hét múlva jutna az indítványozó abba a helyzetbe, hogy indítványát indokolhassa, akkor ez esetleg már tárgytalaná válhatnék.

Ugron Gábor: Ragaszkodom ahhoz, hogy az elnök ur a többi indítványt is napirendre tűzze, azért mert méltányos, hogy mindenkinek alkalmat adjanak indítványának indoklására, mert továbbá a házszabályok értelmében a minisztereknek válaszolniuk is kell azokra.

Elnök: Fölteszi a kérdést, A Ház többsége az elnök indítványát elveti.

Lovász Márton: A házszabályok értelmében az indítványok megoklására időt kell kitűzni. Indítványozza, hogy Smialovszky indítványát szombatán indokolhassa.

Elnök: Lovász tévedésben van, mert az kizárólagos elnöki jog, hogy az indítványok napirendre tűzése iránt proposíciót teheszen.

Ugron Gábor: 1872 óta tarja a Háznak, de olyan eset még nem fordult elő, hogy az indítványok indoklására időt ne tűztek volna ki. Az indoklás a képviselő joga, azt töle elvonni nem szabad. A többség visszaél a házszabályokkal. (Nagy zaj és derűtlenség a jobboldalon.)

Hieronymi Károly: Szó sincs arról, hogy itt valakinek a jogát elakarnák konfiskálni. Ugron a többség aralmáról beszél.

Ez tévedés. Itt sajnos, a kisebbség bitorolja ezeket a jogokat. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) A többséget legföljebb az a vád érheti, hogy ezeket az állapotokat idáig tűrte. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Kaas Ivor: Napoleoni többség! (Fölkiáltások a jobboldalon: Vízet az öregnek!)

Hieronymi Károly: Az indítványok indoklására időt csak az elnöknek van joga kitűzni. Ezt töle elvonni nem lehet.

Holló Lajos és az alelnök hozzászólása után felolvasták az interpellációs könyvet. Négy interpelláció van bejegyezve.

Az elnök indítványozza, hogy az interpelláció tárgyalására két órákor térjen át a Ház. (Zaj és felkiáltások a jobboldalon: Fél háromkor!)

Gajary Géza: Az interpellációk bejegyzésénél visszaéléseket követnek el. Hivatkozik a múlt szerdai esetre, amikor ötven jegyzet be interpellációt s midőn azok indoklására került volna a sor, már csak ketten voltak itt, hárman megszöktek. Ilyenformán lecsiptek egy fél órát a tárgyalásra szánt időből. (Óriási zaj és ellentmondás a jobboldalon.) Ha fél háromkor térünk át az interpellációkra, akkor is elég idejük van annak kifejtésére. (Helyeslés a jobboldalon.)

Holló Lajos: Kéri a Házat, hogy az elnök indítványát fogadja el.

A többség ezután Gajary indítványát fogadta el.

— Már megint leszavazták az elnököt! — zajongott és derült a baloldal.

A kormánypártiak nagy kivonulása jelezte ezután, hogy áttértek

az ujoncjavaslat

tárgyalására.

Lovász Márton: Smialovszky indítványt nyújtott be a békés kibontakozás érdekében, a többség az indítvány napirendre tűzését elvetette, mi által azt dokumentálta, hogy nem kívánja a békés kibontakozást. A maguk részéről kijelenti, hogy nem zárkóztatolna el az indítvány tárgyalásától, nem azért járultak volna hozzá az indítványhoz, mert félének az erős kéztől, nem félhet, csak az országot félti, azonban az ezeréves magyar alkotmány mindig erősebb, mint a Tisza féle erős kéz. Ráter ezután beszédnek tulajdonképpeni tárgya. Polónyiaval polemizál s visszautasítja azt a vádat, hogy a küzdő ellenzék az oka, amiért a kormány az 1899. XXX. t.-c-et megsértette, mert ha ő módot akarna arra, hogy a törvényjavaslatot letárgyalassa, nem kell a törvényt megszegni. A második vádja az volt Polónyinak, hogy azt akarták elérni, hogy a katonákat három éven túl benntartsák.

Rakovszky: A jószívű koma.

Madarász József: A jesusita.

Rakovszky István: A ház csak jesusita volna. A belvárosi mandátum.

Lovász Márton: Beszéde többi részében is Polónyiaval polemizál s iparkodik annak állításait megcáfolni. Polónyi-eljárását hallatlan cinizmusnak tartja, amit nem lehetett várni egy ellenzéki politikusól s még egy jobboldali politikus is meggondolná. Szünetet kér.

rült látványt, a különben kopár hegyoldalnak, főleg a villák körül teremtet kertek teszik lehetővé az építést, mert a talaj nem sziklás s a kertek képzését nem akadályozza.

A város közepén emelkedő és emlékeket meghagyott Ó városába talán érdekes bizarr alakjánál fogva, de eltekintve a kegyeleltől, mely ott tartja, e nélkül a teret szebbé lehetne tenni. A teret említve, tettük azon érdekes tapasztalatot, hogy a városnak mily fegyelmezett közönsége van, mert nagy meglepetésünkre azt láttuk, hogy a közönség, mely az ugynevezett déli korzón napi sétáját végzi az alig száz méter hosszú aszfalt járdán úgy hullámkzik, hogy a házak oldalfelel megy le s a tér oldalfelel megy föl s így a kellemetlen összeküzdés és kerülgetés ki van zárva. Gratulálunk is az ottani főkapitánynak, ki még tételte csodálkozásunkat azzal, hogy ott mindenben látszik, hogy a közönség önmagát tudja fegyelmelni és a rendőrségnek nem hogy gáncsolat vetne, hanem inkább segíti, hogy engedményeket érhesen el.

Az ujonnan kijavított róm. kath. templom meglepett izléses üvegfestésű ablakival s áhiatolt keltő méreteivel, azonban szembetűnő hibája az, hogy nem áll szabaddon, hanem házak közé beépítve, a bejárást alig lehet felfedezni.

A Czenken kívül a legfőbb nevezetessége azonban az 1833-ban épült régi evangélikus templom, mely méreteiben és külső alakjában is meglepő. Kár, hogy a mellette álló Honterus szobor nem áll valamely nyilvánosabb helyen, mert így eldugva hatása elvesz. Praktikus dolog, hogy a templom belső részének és egyéb nevezetességeinek megtekintése 40 fillér lefizetéséhez van kötve s nem a néző létszámára bizza a vezetést és megtekintést díjazásért.

A templom a református előtt róm. kath. templom volt és azután alakították át úgy, hogy a templom középhajójának felső részét karzatnak képezték ki. A volt szentély

TÁRCA.

A gőzmotoros közúti vasút kérdése.

Írta: Tanács József.

Kolozsvár, jan. 27.

A részvétlenségben és a pontatlanság okozta megbízhatatlanságban kimúlt Aj-váj házifalakat repszó dűbörgése nem habortgatja többé a kolozsvári gyöngébb közönség idegeit s már régen kéjgelünk azon, talán soha be nem teljesedő reményességben, hogy zajtalan és hatványtűt tovasikló villamos közúti teszi utcáinkat és a várost elevenebbé és pótolni fogja azon szükségét, a mely a közönség érdekében mégis csak létezik. E hiányt eltagadni nem lehet s ennek pótlásául a villamos vasút elkövetkeztéig is gondoskodni kell valamelyes eszközről, mely az amugy is lassu tempóban folydogáló fizleti életet bivatva volna némileg elevenebbé serkenteni.

A kimúlt Aj-váj igazgatósága az elismert hírnevű Ganz és társa céggel közösen a hiány pótlását és a multban szerzett kellemetlen tapasztalatokat tartva szemelőtt, engedélyt kér a törvényhatóságtól a brassói gőzmotoros közúti vasúthoz hasonló, de kisebb, füst és zaj nélküli, tetszetős külsejű s minden környelmi szempontnak megfelelő közúti üzembe hozására s mielőtt a kérdésben a törvényhatósági bizottság véglegesen határozná, meghívta a törvényhatósági bizottságot annak megtekintésére, megbeszélésre, és az ott tapasztaltak alapján teendő vélemény szerint hozza meg határozatát az engedélyezésre vonatkozólag.

A törv. hat. bizottság a meghívásnak engedve, megbizta a városi tanácsot, hogy a hozandó határozat előtt jelöljön ki egy küldöttséget s kérje fel a kiszállásra. A ta-

nács Fekete Nagy Béla városi tanácsos, dr. Hadady Endre rendőr-főkapitány, Póczy Mihály városi főmérnök, Dr. Papp József, Loosy Béla, Kuszko István és Tanács József bizottsági tagokat kérte fel a kérdés tanlmányozására és véleményes jelentés tételére.

A bizottság f. hó 22-én a volt közúti vasút igazgatója Radics Ottó vezetése mellett az esteli 8 óra 54 perckor induló személyvonattal indult s egy része megvetvén Morpheus lány karjait, pater Gringenörnek hódoltak, a mely kiegészítetvén Buchsnak is hozott áldozattal, a hosszú unalmas éjszakai ut elviselhetőbbé vált; a már landkadni kezdő hangulatnak új és ébresztő lökést adott Vasvári Arthur segesvári városi főkapitány reggeli három órai megérkezése s kellemes egyéniségének tudható be, hogy a bizottság legnagyobb része virradat előtt nem aludván, azután már nem akarta a kevés, még fennlévő időt átaludni, mert az egyhangú vidék elmaradása után feltűntek a fogarasi havasok hosszan elnyúló, hóval borított szélességi alakzatai ormai; a természet szépségeiben örömet lelő társaság ebben a remek képen gyönyörködött.

A ragyogó tiszta téli lég élesen kiemelte a természet szépségeit, míg csakhamar egy sötét, az eget és a kilátást elzáró tömeg, mint valamely nyári terhes felhő zárta el a szemhatárt; a Czenk felséges tömegének lelket lebilincselő hatása alatt robogott be vonatunk nemes Brassó városának pályaházába. Megérkezésünk alkalmával kellemesen lepett meg, hogy a Ganz cég részéről egy nagyon előékeny és figyelmes uri ember fogadott Stark Lipót főmérnök személyében, a kit a cég lelküldött, hogy a bizottságnak minden irányban felvilágosítást adhasson.

Az erősen csipős és hideg keleti szél tulságos simogatása folytán a bizottság kénytelen volt azonnal kritikát gyakorolni Brassó fölött, a mennyiben a pályaház oly messzire fekszik a várostól, hogy ily téli időben a

városra nézve kedvező hangulatot megtorlta; pedig másrésztől a város bájos és festői fekvése, az ily hosszabban tett ut alatt jobban érvényesül.

A programm szerint a gőzmotoros közúti fölött tartandó szemle délelőtt 10 órákor kezdődött s a város részéről Brassó város szeretreméltó főkapitány, Farkas Mihály ajánlotta fel szolgálatát. A város központjából kiindulva a közúti 45 percnyire eső Hosszufalu végállomásra indultunk; utunk hosszúra nyúlt, mivel kint a nyílt pályán tettük meg észleleteiket s tettük azon kísérleteket, melyekre szükségünk volt. A tapasztaltak közlése még most nem tartozik ide, mivel a bizottság feladata beható megbeszélés után, a nyert tapasztalatok alapján véleményét megfogalmazni és a törv. hat. bizottsághoz véleményes jelentést beadni. Ez okból tehát csak néhány pontra fogok szorítkozni, nehogy elhibe vágjak néhány helyesebb véleménynek, hanem e helyett inkább Brassó és Kolozsvár között létező különbségek megemlítésére és Brassó városának különlegességei és megemlítését érdemlő sajátságai képezik elmefuttatásom tárgyát.

A szemle megejtése után az ujonnan épült Vigadó épület csinos éntermében voltunk a Ganz-cég vendégei, a kik magyaros vendégszeretettel kényszerítettek a vendégség elfogadására; a legkellemesebb hangulatban töltve el időnket, a nyilvános étterem megfeszített bennünket attól, hogy kifejezést adhassunk köszönetünknek a tapasztalt vendégszeretet és előékenységgel fölött; kötelességet vélek teljesíteni, a midőn azt e helyen fejezem ki.

A délutáni időt a látottak fölötti eszmecserére használva föl, a bizottság az esti órákban tisztelettel tette Brassó város székházában a város polgármesterénél, a kinek részéről a legelőékenyebb fogadtatásban részesültünk, kifejeztük örömlünket a látottak és Brassó igazán szép fejlődése fölött. Sajnálatunkra a látogatást viszonzó polgár-

mester nem talált hon s így leadott névjegyével jelezte látogatásunk és tiszteletünk viszonzását.

Értesültünk arról, hogy Szalkai színtársulata játszik Brassóban, hazafias kötelességünknek tartottuk az előadást képező „Drótos tót” című operettet meghallgatni; az iparos egylet diszes nyagtermében lefolyt előadáson láttuk és hallottuk, hogy két fiatal, ügyes és csengő baritonnal éneklő színművészen értékes személyzettel bír a közönyt közdő társaság s gondolatunknak szavakat adtunk, hogy a nagy állami szubvencióval bíró kolozsvári nemzeti színháznak módjában lenne találni ifjú és széphangú énekeseket az ország színtársulatai között s Kassainak kiméleése nem ütköznék nagyobb nehézségbe.

A bizottság bevégezte teendőjét, de az ismét egész éjjel dűbögő vonat által nyújtott élvezetet elengedve, már csak azért is ott maradt, hogy megtekintse Brassó nevezetességeit s alkalma lehessen Póczy főmérnökünknek feljedező utakra indulni. A vidék és város szépségét, valamint szerencsés fekvését leírni nem lehet feladatunk, mert kontárkodnám mások dolgában, de aktualis lévén a kolozsvári fellegrvári oldal rendezésének kérdése, nem fojthatom el sajnálkozásomat a fölött, hogy be kellett látnom, miszerint a geologiai viszonyok miatt a mi fellegrvár oldalunk soha el nem érheti azt, a mit Brassóban, ugyancsak a fellegrvár oldalán elérni sikerült.

A Kolostor utca végéről a fellegrvár tekintve megragadja figyelmünket egy bájos kép, mely a legszerencsésebb és legjobb izlésről tanuskodik; a mi fellegrvárunknál jóval magasabb brassói fellegrvár egész oldal hosszában, a vároldal közep részén egyenes vonalban ut vezet, a mely mellett szebbnél szebb villa szerű épületek tarkítják a hegyoldalt és pedig nem csak ötlet-szerűleg ki hová és mily magasra akart építkezni, hanem rendes sorban úgy, hogy egy egész villa szerű épület kölcsönöz de-

Blnök: Szívesen, de előbb Rakovszky képviselőt ur kíván szólni.

Rakovszky István: Az 1848. IV. t.-c. megsejtését tartja abban, hogy a karzatokra nehezebb bejutni, mint egy pápai konklávén. Pedig a karzatok türesek. Tiltakozik továbbá az ellen, hogy az ülést ma a szokottnál korábban nyitották meg tervszerű összehívás folytán. Felkiáltások a jobboldalon: Tíz óra elmúlt már.

Ha eddig uzust csináltak abból, hogy féltékenykor kezdtek az ülést, akkor tartásuk meg ezt a rendet, vagy pedig szorítsa kötelességükre a képviselőket, hogy 10 óra-
kor itt legyenek.

Novák József: Mi itt leszünk, de önök is itt legyenek áml!

Rakovszky István: Mi nem hiányozunk, de az olyanokat kell rászorítani, mint a képviselőt ur, a kit hosszú idő óta most először látok itt.

Novák József: Rossz szeme van!

Rakovszky István: Kéri az elnököt, hogy máskor ne tegye ki ilyen meglepetéseknek a Házat.

Jakabffy Imre elnök: A karzatokra az összes jegyeket kiosztották, az ülést nem kezdheti meg az elnökség 10 órakor, mert addig nem jöhet be az elnök, míg a képviselők össze nem jönnek, így van azután már féltizenegy óra, mire megkezdik az ülést a Házat.

Madarász József: Nem osztja az elnök nézetét, az elnök bejöhet pont 10 órakor s a ki nincs jelen megcserázhatja. Aki meg tudja magát képviselőnek választatni, tudjon be is jönni pontosan.

Rakovszky: Ugy van! Novák ur járjon be!

Madarász József: Nem lehet a házszabályokat kiforgatni azok kedvéért, kik 10 órakor jönnek be 11 óra helyett.

Rakovszky: Ugy, mint Novák!

Blnök: Ne tessék folytonos közbeszólással a képviselőtársat aosztófrólani. Ezután elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után:

Blnök: Megnyitja az ülést, Novák személyes kérdésben kér szót.

Ugron Gábor: Beszédközben nem lehet.

Blnök: Az imént is beszéltek.

Novák József: Rakovszky reá hízegőnek nem mondható megjegyzést tett. Erre ő csak azt válaszolja, hogy mindenkor teljesítette kötelességét s erre nézve nem kér tanácsot Rakovszkytól, akkor jön be a házba, mikor azt jónak látja. (Folkiáltások a baloldalon: Nem áll! Nem áll.)

Gabányi Miklós: Csak sürgönyre jön be.

Novák József: Beszélni sem beszél annyit, mint Rakovszky, de azt hiszi, hogy ha a házba érkezene lenne, Rakovszky követné az ő példáját. (Helyeslés a jobboldalon.)

Gabányi Miklós: Ez volt az öreg szűzbeszédje!

Ezután Lovászky folytatta beszédét.

Lengyel Zoltán: Személyes kérdésben szólt fel.

Ugron Gábor: Különösen a honvéd törzsisztékéről szólt és fejtegette, hogy nem tudnak magyarul.

Utána lényegtelen interpellációk következtek, mely után az ülés bekezesztett.

Tisza István bécsi utjának eredménye.

— Express tudósítás. —

Budapest, jan. 27.

A helyzet tegnapi mára nem sokat változott és nem sokat fog rajta változtatni, hogy gróf Tisza miniszterelnök ma Bécsben jár legfelsőbb kihallgatáson. Nem fog tudni a királynak újabbat mondani, a

mit gróf Khuen-Héderváry már nem mondott volna el és nem fogja tudni megmenteni saját pozícióját sem. A miniszterelnök „erős” tervei különben még bécsi útja előtt lelohadtak; érkezett az ellenzék békés részének vezetőivel és megtudta tőlük, hogy annyira nem megy az ő és követők türelme, hogy holmi klotürökbe, permanens ülésbe és más effélébe ellentállás nélkül belemenjenek. A mindig dezavualt és letagadt, de mégis kötelező paktum mellé egy kis alpakum került, mely így szól:

— A leszerelés ellenzék hívei nem nyújtanak segédkezet semmiféle erőszakhoz vagy törvénytelen séhez, de belenyugosznak abba, hogy a házszabályokat, de csakis a most érvényes és semmiben sem módosított házszabályok a legszigorúbban kezeltessenek.

Ilyeténkép Tisza, hacsak nem akarja magától elriasztani az öt támogató ellenzékiet, nem igen kérhet a koronától más rendkívüli felhatalmazást, mind azt, hogy a Házat esetleg ex-lexben is feloszlatassa, ezt kérni is fogja, de követők azt beszélik, hogy akkor sem fogja a Házat feloszlatni, ha meglesz rá a felhatalmazás; ezt legfeljebb az utód fogja élvezni.

Ilyenformán a félhivatalosok ez egyszer félig-meddig igazat mondanak: Tiszának Bécsben ezúttal főgondja lesz a delegációk dolgának nyelbetezése; mert ezt tarták Bécsben a legsürgősebbnek. Egyes bécsi lapok egész nyíltan írják, hogy Tiszának vége, de nem mehet el, míg a „Reichsbudget” nincsen rendben. Már most mondja még valaki, hogy az osztrákok, nem tekintik a delegációt az ördögben kimúlt Centralparlament helyettőlójának.

Idehaza az ellentét a Kossuth-párt és a néppárt között erősen kidomborodik; az igazság a Kossuth-párt részén van. A néppárt az egész nemzeti harc alatt keltelt és kétszínű játékot folytatott; udvarkepes, sőt kormányképes is akart lenni és a nép jó indulatát is meg akarta tartani. Suba alatt mindig az obstrukciót szította, de nyíltan sohasem mert és most sem mer szint vallani a nemzeti követelések mellett. Nem is az kell nekik, hanem egyszerűen bukattani akarnak minden kormányt és minden pártot, mely nem áll bevalótlan a klerikális reakció alapjára. Tisza elég reakciónáris volna ugyan, de nem elég klerikális. A tisztelt néppártiak tévednek azonban; Tisza után nem ók jönnek és nem is másfajta klerikálisok, hanem ismét liberális kabinet, melynek jellegén az sem változtatna semmit, ha gróf Zichy Jánosból miniszter lenne, aki különben most is már különvált kétkulacos pártjától.

Tisza bécsi útjához, mint már fentebb kifejtettük, nem fűzünk semmiféle különös várakozást és ő maga az ő félhivatalosai útján igyekszik terjeszteni azt a hitet, hogy az ő mostani útja a válsággal alig függ össze. Telefon útján félhivatalos kormányforrásból kapjuk a következő jelentést:

Bécs, jan. 27.

Gróf Tisza István miniszterelnököt, a ki ma reggel Bécsbe érkezett, ő felsége a király délelőtt tíz órakor magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatás mindössze harminc percig tartott, mely idő alatt gróf Tisza mint ő felsége személye körüli miniszter folyó ügyekről számolt be. Döntés-

mint mondják, részben egy földrengés és pár század előtt egy nagy tűzvész által beomlott, e rész a régi építő stílust szemléltetőleg elütően épült fel. Belső méretei impozánsak, de úgy látszik, hogy a téli hideg nagy előszeretettel laktározza el magát benne, mert az ott tartózkodás a levegő zord hidegsége miatt elviselhetetlen. Érdekes mindennek előtt, hogy a szép faragású régi padok nagy mennyiségű régi gyöngyökkel vannak bevonva, melyeken a régiség látszik ugyan, de a színek oly üdék még ma is, hogy talányszerű azoknak készítése. Az oltár újabb alkotás s faragványai értékesek; s a legszebb s mindenestre feltűnő Brassóban, a főoltár közep domborműve faragás, mely azt ábrázolja, midőn a brassói városi tanács és a Brassó népe Honterus felhívására a reformációhoz csatlakozott: a domborművön látható alakok díszmagyar öltözetben vannak megörökítve. Legértékesebb darabjai, mondhatjuk kincsei a teplotnak, a sekrestyében vannak őrizet alatt, a vezető mindazokat egyenként felmutatta, talán oly csodás aranyhímzésű szövetek és színes bársony díszpalástok másutt alig találhatók. Ott őriztetnek a Honterus szobor leleplezésére küldött koszorú szalagjai is. A reformáció előtt Brassó már népes város lehetett, mert mint a sekrestyében lévő szekrények — még abból az időből — mutatják, már akkor nyolc káplán volt alkalmazva.

Érdekes a káplánok szekrényeinek megtekintése azért is, mivel a nyolc kulcs mindenike oly külön tollal bír, a melyek a mai Wertheim raffiált kulcsaihoz hasonlóak.

Főmérnökünk nagy lelkiismeretességgel megtett körülből visszakeresve, el nem engedte, hogy fölfeledezést ne kövölje s jegyzetét ad oculos ne demonstrálja; elvitt ugyanis sorba az utcák során azon házak megtekintésére, melyekről már n-künk Kolozsvárt nincs fogalmunk: alig 3—4 méter széles, sötét, bűzös és dmos udvarok, mikben a levegő dögletes és még hozzá

ról vagy egyáltalában olyan dolgokról, melyek a parlamenti válsággal összefüggnek, nem volt szó. A miniszterelnök nem is kért semmiféle felhatalmazást rendkívüli eszközök alkalmazására; annál kevésbé tette és tehetné ezt, mert már régen kezében vannak mindazok a felhatalmazások, melyekre a további parlamenti küzdelmek során esetleg szüksége lehet. A miniszterelnök még a ma délelőtti folyamán érintkezésbe fog lépni a külügy- és hadügyminiszterrel a delegációk további munkarendjének megállapítása tárgyában.

A rétsági rablógyilkosság.

A nyomozás.

— Express tudósítás. —

Budapest, január 27.

Az utóbbi évek magyarországi bűnkrónikájában alig van olyan titokzatos gaztett, mint a váci határban, a Vác és Rétság között levő ut mentén történt rémes rablógyilkosság. A helyett, hogy tisztázódna a rejtelmek eset, egyre bonyolultabbnak mutatkozik, a nyomozás szála napról-napra kuszáltabbknak látszanak.

A tegnapi Budapestre érkezett hír, a mely egyik tettesnek kézrekerítését közölte, éppen nem bizonyult teljesen kielégítőnek, mert egyelőre csak gyanúokról lehet szó. Ezeket pedig Kálló Antal váci rendőrkapitány a vizsgálat vezetője, nem találta elég alaposnak arra, hogy az állítólagos főcinkos, Podragay György lokosi csárdás előtt kihirdesse a letartóztatást elrendelő végzést.

A rossz hírű csárda.

Annyi tény, hogy a gyanú legelőször Podragay korcsmáros ellen fordult, mikor a rablógyilkosság elkövetésének módjával és apróbb részleteivel is meglehetősen tisztába jöttek. A rossz hírű lokosi csárda táján feltűnő sok gaztett történt már s a csendőröknek sűrűn akadt arrafelé nehéz dolga. Ott történt évekkel ezelőtt, hogy a csárda szokatlanul mely kutyában egy élelmészeti tiszt holttestét találták meg. A tiszt, a kinek pénztárcájában nagy pénzösszeg volt, a csárdában tűnt el. Mikor fölfelezték, már nem volt nála a pénz. Podragayt akkor is gyanuba vették, de nem tudták reagja bizonyítani a gyilkosságot s a kegyetlenül végrehajtott büntetést mind a mai napig megtorlás nélkül maradt.

Hasonlóképpen gyanuba vették Podragayt, amikor egy messze vidéken ismert, gazdag, győsestetőt gyilkoltak meg a környéken. A vándorló kereskedő nagy ekhószerkezt, lovait, minden árúját sértetlenül megtalálták, csak az a hatvanézer korona hiányzott, amelyet a szerencsétlen véget ért ember az inge alatt titkos zsebében magával bordott. Nem találták meg ennek a gyilkosát sem. Két esztendővel később megint fölfelezték egy férfiholttestet az említett kutyában. Uri kamárna-ruha volt rajta és tisztá, fényes cipő — noha akkor napokig esett s nagy sár volt mindenfelé. A jó ruha alatt közönséges, piszkos parasztos vászonny fedte testét. Tehát fölfeleztették s odavitték a csárdába, hogy a titokrejtő kutba dobják.

Öt holttest a kutyában.

Összesen öt holttestet találtak már a lokosi csárdán kutyájában, de egyszer sem tudták Podragayra rábizonyítani a tetteséget, vagy csak bűnrészességet is. A környékeket ugyan átkozták a korcsmáros s babonás félelemmel keölték a házatáját; de a zsebeszéd, a gyanúsító süttőgés nem befolyásolhatta a hivatalos közegeket, Podragay pedig nyugodtan és gazdagodva élt tovább. Szarvasmarhát, gazdasági szerszámot s egyéb értékes holmit vásárolt egy másuttan, a csárdán körül levő földeket is mind megvásárolta lassankint, volt pénze bőven, noha a csárda alig hajított a konyhára, mert csak arra vetődő vásárosok állítottak be néha-napján s fuvarosok vitték a lovakait s hajtottak föl egy-két kupica pálinkát nála.

A közbiztonság nagyon gyöngye lábón állott arrafelé, de Podragay sohasem félt. Feleségével, husz esztendő tagbaszakadt fiával és együgyű szolgálégényével elzárkózva élt sok esztendő óta a lokosi csárdában.

Az első postarablás.

A sok kiderítetlen büntetést után 1901-ben újabb vakmerő és rémes eset keltett a környéken nagy izgalmat. Rétságon megölték és kiraboltak egy postakocsist, csaknem egészen ugy, ahogyan január 5-én az öreg váci postakocsissal, Czillik Józseffel elbántak. Akkor is Marsall József váci csendőr-örseveztő termett legkorábban a helyszínre, akkor is gyanuba vette, mint most, Podragayt. De nem volt sikere a nyomozásnak s a lokosi csárdás ma is büntetlen előéletű, mint a mikor a rétsági szolgabíró a korcsma-engedelmet kénytelen volt kiadni számára.

Kálló Antal váci rendőrkapitány közlése szerint a nyomozás eddig a következőket állapította meg kétségtelenül:

Két gyanus ember.

E hónap 5-ikén este 7 óra tájban a rétsági országúton Vác felől Katalin közse felé és a gyilkosság helyszínéhez közel két erős testalkatú és középszerű, fekete ruhába öltözködött, ismeretlen nevű ember gyalog sebesen haladt s ezek közül az egyik fekete báránnyörből készült sapkát míg a másik hajóslegények által viselni szokott, ernyővel ellátott sapkát viselt,

kiket a nyomozás eredménye szerint Katalin és Szerdahely községében senki sem látott. Ugy látszik tehát, hogy a lokosi csárdába mentek.

Az egyik személyleírása — amennyire a sötétben látni lehetett — hasonlított a Podragayra. Neki is olyan báránybőr süvege van. A gyilkosság helyszínén és a postakocsi kirablása helyszínén egy lóval vontatott friss nyomot találtak. Ez az erdő szélénél Katalin közse felé vezetett ki az országútra s miután több kihallgatott tanu vallomása szerint a gyilkosság elkövetése után mintegy másfél óra múlva egy fekete, vagy sötét pejszőrű alacsonyabb ló által vontatott kocsin három szürkés, vagy barnás ruhába s fekete színű pörge kalapba öltözködött egyén sebesen hajtvva Szerdahely közsege és a lokosi csárda között ment s közülük egy vöröses, középvastagabb bajszú és erős nézésű egyén az utasokat jól megnézte. Az eddigiek szerint a lokosi csárdánál sem állottak meg. Ez szintén gyanus,

Bűnös-e a csárdásgazda.

Kálló rendőrkapitány tegnap délután kijelentette egy hírapír előtt, hogy ez idő szerint nem bírja megokoltnak a Podragay letartóztatását. Ha nem is tudja elfogadható magyarázatot adni a csárdás megaggadodásának, a bűnösség bályegét nem sűtheti homlokára. L-hetséges, hogy a legártatlanabb ember. Ne mondhatjuk tehát, hogy Podragay a bűnös, vagy bűnrészcs, s így a váci rablógyilkosságot még mindig csaknem olyan sűrű homály fedi mint a nyomozás első napján.

Végül megjegyezzük, hogy aki a tettesek kézrekerítését, illetően eredményre vezető adatot közöl a váci rendőrkapitánnyal, az kétszáz korona jutalmat kap. Nevét a kapitány titokban fogja tartani.

Zendülés Aradmegyében.

Az ablakon át menekülő jegyző

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 27.

A föllobbantott láng egyre harapódzik tovább s alig van már közsege ennek a vármegyének, a hol a gonoszul fölszított elégedetlenség tüze szörnyű pusztításaival meg ne remítette volna a lakosságot. A kisjenői járásban lévő Talpas közseget megmészálva tartja az aradi 33. gyalogezrednek egy hadi létszámú százada, s máris újabb komoly zendülés híre érkezik a vármegye eleki járásának Sikló községéből. A fanatizált tömeg itt is a közigazgatási tisztviselő ellen lázadt fel; itt is a jegyzőt ütkelt, s csak a járási főszolgabíró higgadt, de erőlyes fölhasználásának köszönhető, hogy itt is vérontásra került a sor.

A 3000 főnyi oláh lakósu közsében rég rendszeresen folyik az izatás. Ponta Péter, aradi cipészlegény, a ki elhagyva a kaptafát, teljesen a népmításra adta magát, már tavaly is több ízben rándult ki Siklóra, a hol segítőházaival az ott lakó Codefrán Péterrel együtt sikerült a különböző jórával lako-ságot a szerveztetbe belevonnia. Még tavaly történt, hogy egy Siklóra egybecsődített népgyűlésen, a melyen a környék lakossága is tömegesen vett részt, Ponta és Codefrán olyan izgatást vittek végbe, hogy a jelenlétű hatóság személyi karhatalommal fölhasználta a népgyűlést és az aradi ügyészség mind a két agiátor ellen osztályellenes izgatás címen folyamalba tette a bűnvádi eljárást.

Az izgatás azért folyt Siklón tovább és Horváth Gyula községi jegyző is hiába fáradozott a félrevezetett nép megtérítésén, csak a kolompokos haragját sikerült kihívni maga ellen. Horváth ellen éppen ezért egyre szították a nép közt a gyűlöletet, a melyet még rövel Codefrán Vazul községi bírnak ellenséges magatartása is. Ez a gyűlölködés tegnap nyílt zendülésben tört ki.

A sikló községi képviselőtestület tegnap délelőtti tisztújításra gyűlt egybe. A szocialisták fenyegetődésekkel is igyekeztek jelöljeiket megválasztatni. A közsegháza körül nagy tömeg csoportosult s az emberek mind botokkal s vasvillákkal voltak felfegyverkezve. Egyszerre az egész tömeg szédlen kiáltozások közepette a jegyzőt átkidalmazva lödült be a közsegházara. Horváth jegyző látva a fenyegető hangulatot az ablakon át menekült a községházából.

A jegyző a történetekről és a nép hangulatáról azonnal értesítette Mladin Miklós eljárási főszolgabíró, akinek intézkedésére csakhamar egy 18 főből álló csendőrcsapat koncentráltak, s a főbíró a csendőrséggel együtt megjelent Siklón. Ekkor is mintegy 500 főnyi felfegyverzett tömeg táborozott a községháza körül. A csendőrség megjelenése és a főszolgabíró tapintatos fellegése leltűtötte a tömeg harciedvét; de a gyűlölködés azért nem szűnt meg és a békét egyelőre csak a községben hagyott csendőrcsapat őrzi.

A főszolgabíró a zendülésben részes Codefrán Vazul községi bíró állásától fel-függesztette és egyben jelentést tett a történetekről a vármegye alispánjának kérve, hogy az őt főnyi sikló csendőrség alapos megerősítéséről súlyosabb kimeneteli zendülés megakadályozása végett gondoskodjék. A zendülés vezetői ellen megindítják az eljárást.

UJDONSÁGOK.

Valaki elment...

Kolozsvár, jan. 28.

A kolozsvári pályaudvaron szokatlan mozgalom utazott dében. Egy szőke asszony utazott el ebből a városból. Egy szőke asszony, aki kedvesség volt, csudálatos kedvesség, a ki bájos volt, mint

egy friss tavaszi táj, a ki elevenesség volt, elmésség, a ki a szőkek szízetéről jött és onnan hozott magával sugárzó világosságot, csodálat is verőfényt. A báj, a kedvesség, a verőfény most is megvan benne, most is ott van ő vele, most is kiséri drága sugarakkal, csakhogy most más városban jár, elszakadt innen, — a fejét a munka, az élet hivatása elszóllította másfelé. A kosara, az úti táskája tele volt virágokkal, de hát egy rózsakert se terem annyi virágot, a mennyit egy szép asszony útjára kellene bontatni. A kik ott künn jártak a pályaudvaron, hogy még egyszer a közelében legyenek, teli voltak a búcsú szomorú érzéseivel és az asszonyok, a kik előttek kísértől, sirtak, a miért egy igazi asszonnyal kevesebb jár most Kolozsvárra. Ha elutazik valaki egy városból, ha más városba költözik át, kis esemény ez, a melynél a krónikásnak, a kit az élet ezer pontra szólít, nem is szabad megállania. De az asszony, a ki elment most innen, kiváltságos teremtetés, ama tünemények közé tartozik, a kikből nem tartogat sokat számunkra a mindenség, a kikkel érdemes megismerkednünk az alatt a rövid idő alatt, a mi itt járunk a földi téreken. A hogy visszajöttem a városba, olyan elhagyatottnak tűnt föl a mi városunk nekem. Mi lesz most ezekkel az utcákkal, mi lesz itt ezekkel a házakkal, a mikor kiszállt belőlük a verőfény, a mikor vége szakadt — itt leg-alább, a mi számunkra legalább — egy szépséges asszonnyal öltött költeménynek. A versek, miket szeretünk, visszatérnek időnkint hozzánk. A kedves ritmusok, a mik a lelkünkben élnek, néhanap megcsendülnek bennünk. A tünemények, a kik elszállanak a közelünkől, valamelyik jó órában felbukkannak megint. Valami szín, valami hang, valami illat a közelünkbe hozzák őket.

Éo várom ezt a percet, várom, visszavárom. Valaki elment... Ugy néztem, mint egy tovatűnő csillagot.

F. J.

Ejszaka a rendőrségen.

Kolozsvár, jan. 28.

A rendőrség mizerábilis állapotáról más helyütt szólván, nem érdekelten feladat egy mála tekintetet vetni a policia hivatalának külső képre is.

Este van, a mikor fű, fa, virág alszik, de a garázda betörők és verekedők világa ekkor éli az ő fényes és szabad napját. Tudakozódunk a városban: hol a rendőrség hivatala? hát az ügyeletes szoba? hol? És nagynehezen meg is tudod, ő kíváncsi ur, hogy a rendőrség hivatala ott vagyon a Mátyás király-terti Bánffy-házban. Tudod, a hol a múlt héten betörték, miközben a policia együtt aludt mélyen, hosszán, együtt fűvel, fával, virággal.

Ilyeténképen eljutsz a kriminális helyre. Ez ügyeletes-szobát keresed és boldogan térsz be a kapun, mert most már pár pillanat csupán és eljutsz oda, a hol úgy látszik, oly nagyon sürgős a dolgod. Az udvarra érsz és szőtnézel. Nyolc órára jár az idő és a téli estsötétje ráborul az ódon falakra. A falak és a háztetők komoran meredeznek rád és te csak a hatalmas fedettségben merülsz el, fiam és sehol egy pislogó világ, a mi megmutatná az utat az inspekcióhoz.

Ki vezet itt el tégedet? Legalább az őrszobát érnéd el, ott fölvilágosíthatnák!

Kotorászol a zsebedben, de gyújtód kifogyott. Bizonytalanul botorkálsz ide s tova az udvaron, hátha egyszer csak majd mégis előrukkol egy rendőri ur és rideg mozdulattal bár, de megmutatja az irányt. Igen. Belé is ötközöl most egy rettenő testbe. De nem, mégse volt az élő test. Kemény és nagy farakás állott csak az udvaron és orrod vérzik is már a jókora nekivágástól...

Szédülés: és zugó fejfel fordulsz balra. Ott meg horkásra zuhanasz és kezded térded fáj az eséstől és későbbesve látod, hogy itt reggelis se látsz semmit. Most már nem is mersz megmozdulni sem. Busan ülés lea horkásra és lassanlassan erőt vesz rajta a lenjtő fáradság. Szemed lehuntyod és elalszol. Álmodban búvós világba lépsz. Minta-világ. Minta-város. Minta közigazgatás. Minta rendőrség, buzgó, találgató, élelmes, nem párbajozó, de nyugtot adó rendőrség, melyet ha keresnek, meg is találunk s a mely m-ga is megtalálja, mindazt, a kit keres. S édes zsibdbadósodból hajnal táján jószág kezek erős dörzsolése, gyógyító ital tizes nedve ébresztenek s a mikor első éber tekinteted végig fut éjjeli mednekdehelyeden, a meg nem lelt rendőrségnek udvarán, örövendezve látod, miként nyitják föl a pandur-bácsik a tegnapi este nyolc óra óta komoran bezárva tartott ablaktáblákat, miként hat be most már a hajnali fény az üvegen át a rendőrség szobáiba, miként lép ki a szobákból az esti nyolc órától való reventő lustálkodás után, tápaszkodva és nyugtózodva a rendnek sok szerencsétlen fia. Örövendezve látod, hogy ezután nappal hogyan leheted meg őket, bár — tisztességes ne essék szőlővén, — ók ragyogó világosság közepette is vak és mély, az egyiptomihoz hasonló sötéttségben leledzenek.

Eddig a mese forma, melyhez röviden és egyenesen mit is fűzzünk már hozzá! Elhunyt rendőrségünket a házban ott honoló félelmetes sötétség révén meg sem találhatják, s ha valaki bármily fontos ügyben óhajjt éjszaka kopogtatni ott, zárt ajtók és zárt ablaktáblák, s a farakások utjain át kapargálhat, de sehol egy élő lelket nem talál, ki őt utalgatza, sehol annyi világitást nem talál, a mennyi őt odasegíthetné a keresett rendőrségi őrszoba felé. Így nem csoda, ha a

rendőrséget uton-utfélen hallatlan blamázzal eláraszt: csak néhány hónapig szokott élni. Nem csoda így ha, a tulajdonosok között az esküvőnek megcsúfolási betörés. Ez a diagnózis teljesen leverte a vállalkozókat a tisztelt políciá antagónistáit. S nem lesz csoda az sem, ha ez a világosi és világszerte elbujra borongó felhá Kálmán orvosszigorló kíséreté gyöngye testület egyszer örökre elalszik ott, abban a féltve takargatott sötét odújában. (b.)

Nyílt vádlevel a „Jurista piknik” rendezése ellen.

Kolozsvár, jan. 27.

Tekintetes Vizsgálóbíró Ur!

A tegnapi „Jurista piknik” alkalmából vagyok bátor tisztelettel alul nem írott előterjesztési az alábbi nyílt vádlevel.

Tegnap este a New-York szálló földszinti helyiségében, az u. n. „Jurista piknik” című gyűlésekben ismeretlen tettesek ellopák a szivemet. A valószínű tettes egy fekete hajú, fekete szemű kis leány volt, de mivel kitélt nem tudom biztosan megállapítani, ennél fogva tisztelettel kérem a vizsgálatot, mint felbújtók, br. Szentkereszt Zsigmond és Gidófalvy István dr. elnök; dr. Jékay Dániel, dr. Mihály József és dr. Papp József alelnökök és az egész rendezőség; valamint, mint bűnszervezők a pikniken megjelent, következők urasszonyai: Boros Györgyné, dr. Gidófalvy Istvánné, Gegenbauer Józsefné, Gajzágó Antalné, Gyárfás Benedekné, Haller Gusztávné, Herczeg Zsigmondné, Henrich Józsa, Jékay Dánielné, Kriza Jánosné, Makray Lőrincné, Mihály Józsefné, Magyar Mihályné, Mikó Imréné, Móricz Istvánné, dr. Morár Istvánné, Menyháth Gáspárné, Merza Lajosné, dr. Perl Ottóné, ifj. Sipos Gáborné, Szentkirályi Gyuláné; továbbá, mint valószínű tettesek a következő leányok: Akontz nővérek, Balog nővérek, Bodor Irma, Boros Elza, Grosz Gizella, Gajzágó Irma, Gajzágó Margit, Gyárfás Rózsika, Hangay Margit, Hosszu Berta, Imecs Irén, Klupáthy Iza, Kraiser Hedvig, Kun Irma, Kántor Irma, Kovács Lenke, Kriza Lenke, Móricz Ida, Miccu nővérek, Mahovszky Ella, Makray Lila, Nagy Pálma, Réti Rózsika, Sári Janka, Szász Margit, Szentkirályi Erzsébet, Veres Ilona, Zsák Elza ellen, bevezetni és ellenük a vizsgálatot elrendelni méltóztatassék.

Indokok:

Tegnap este, amidőn gyanútlanul be-
tértem a New-York szálló helyiségeibe,
ott találtam összegyűlte a fentnevezetteket.
Az öreg Pongrácz Lajos pedig készen
várta a tánc kezdetét. Biztosan állithatom,
hogy ekkor még teljes és korlátlan
bírtokában voltam a szivemnek. Sőt még
akkor is, midőn báró Szentkereszt Zsigmond,
Mikó Imrénével megnyitotta a táncot.

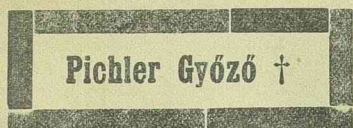
Tovább aztán nem tudom mi történt.
Egy forgatag közé kerültem s körülöttem
Kolozsvár szép leányai és asszonyai
jártak vidáman a táncot. — S ekkor
belenéztem ama már említett fekete-
hajú leány, fekete szemébe és éreztem,
hogy valamilyen megosztottak. S folyt a
tánc vidáman tovább. Csak reggel felé
vettem észre és állapítottam meg határo-
zottan a tolvajlást, de akkor már késő
volt. De az bizonyos, hogy a tettes azok
között van, kiket ebben a minőségben
megneveztem.

Ismétlem tehát abbeli kérésemet, hogy
a legszigorúbb vizsgálatot bevezetni és a
tettest kideríteni, valamint szivem vizs-
saadására, avagy saját szíve átadására
kötelezni méltóztatassék. A megfelelő pa-
ragrafusokat méltóztatassék a büntető tör-
vénykönyvből megállapítani.

Kolozsvár, 1904. január 27.

A vádlevel hiteléül:

(6.)

Budapest, jan. 27.

Mélyen elszomorító hír terjedt el
ma délelben a képviselőház folyosóján: *Pichler Győző meghalt!* Mindenki megilletődéssel
fogadta a szomorú hírt. Mindenki tudta,
hogy Pichler Győző egészségét nehéz kór
támadta meg, de hogy ilyen közel legyen a
vég, azt senki sem hitte.

Alig egy héttel ezelőtt még ott járt-
kelt a képviselőházban és már ma kiterítve,
ravatalon fekszik. Nem fogják az ő szavát
hallani többé, elnémult a hang, nem dobog
a szív, csendes, végzetlen csendes ember
lett már Pichler Győzőből.

Hogy kit vesztett benne a független-
ségi párt, azt még korai volna mérlegelni:
kora ifjúságától kezdve a függetlenségi eszmé-
kért rajongott, ezért élt, ezért dolgozott,
ugyis mint a pártvezér agilis titkára, ugys
mint a kölesdi képviselője.

Betegségéről és haláláról a következőket
jelentik:

Pichler Győző már régóta külsején
hordta a halál ábrázatát. Görnyedten járt,
lesoványodva, ingatag léptekkel. Az egykor
ambiciós deli ifjú képviselő, ki fűrént
szaladt végig a folyosókon, most fáradt,
vászongó léptekkel vonszolta magát tovább.
Hátgerincorvadás ölte meg.

Maga is tudta, hogy a végét járja,
erről rettentő módon győződött meg.

Levelet írt egy bécsi professzorhoz,
hogy egy beteg öcsöje fel fogja keresni,
vizsgálja meg és tudassa majd vele (a
bátyjával), hogy mi a baja. S akkor fölment
az orvoshoz az őcs helyett — maga Pichler.
Néhány nap múlva aztán megkapta a

választ: csak néhány hónapig
élt. Ez a diagnózis teljesen leverte a lá-
zálókat a tisztelt políciá antagónistáit. S
nem lesz csoda az sem, ha ez a világosi
és világszerte elbujra borongó felhá Kálmán
orvosszigorló kíséreté gyöngye testület
egyszer örökre elalszik ott, abban a féltve
takargatott sötét odújában. (b.)

(Betörés az igazságügyi épü-
n.) Igazán nem tudjuk, hogy milyen
szólunk már a kolozsvári rendőr-
n. Nap-nap után újabb meg újabb be-
b. lopások kerülnek felszínre. Való-
l tolvajok, betörők, zsiványok Eldo-
a lett e város a rendőrség jóvoltából,
az 6 40 vagy 50 tisztviselőjével, 80
és 20 lovasított rendőrével s 6 de-
ével még egyetlenegy esetben sem volt
arra, hogy az őrizetére bízott polg-
vagyoni vagy testi épsége ellen ell-
lett merényleteket megakadályozza.
nas és hosszadalmas munka volna el-
ni mindazt a mulasztást és baklövés-
sak az elmúlt hetekben is gazdagította
ndőrség konduktorszája terhét. A kül-
sokban fényes nappal késelik egymást
mberek és a rendőrség csak akkor vesz
tudomást, mikor a sértett fél meg-
a panaszt a fogalmazó ur előtt meg-
telt ellen. A rendőrségi sajtókönyve
nap után újabb és újabb gázetteket
ak bejegyezve ilyen záradékkal: az
retlen tettes ellen az eljárás folyamát
van. És mondanunk se kell, hogy az
retlen tettes az idők végtelenségén át
retlen marad, az eljárás folyamát
nem fogja semmi, de semmi zavarni.
g folyamat folyoni fog háborítatlann,
hol talán egyesülnék is s ha már elég
folyamát dagadnak akkor hiszünk,
el is segítik a mi tehetetlen, semmire
használat, erőtlenség és gyarló rendő-
runket. Ilyen rendőrség mellett aztán az
o-adákozhatunk, ha a tolvajok, a be-
és kasszafurók már annyira me-
ekké lettek már, hogy nemcsak magán-
akba, nemcsak a rendőrségi épületbe,
egy büntetőbírósnak, a járásbírósnak,
a hivatalos helyiségekbe is betörnek. Ez
elenlegi állapotok mellett még csak vak-
rónak sem nevezhető betörés, a tegnap
el történt meg. Csikorgós hideg volt az
akón, nem jártak mások, mint vig, ha-
felé, vagy egyik kávéházból a másikba
ndorló kompániák, no meg a rendő-
rsatok. Az éjjeli utáni hangulatban levő
sáságoknak legkisebb dolguk is nagyobb
lt annál, minthogy betörőket akarjanak
fogni, míg a rendő-őrjáratoktól ugyan
rugodtan üzhették kisdéj játékaikat a be-
rők. Dolgoztak is alaposan. Az irodahelyi-
geket alaposan felforgatták. Az asztalföl-
kat feltörték, az aktákat széjjelhányták,
zben az egyik betörő Krasznán György-
k, az irodaszolgáknak egyik asztalán he-
rő dohányját is észrevette, ebből rágyujt-
tak s a megmaradt részt magukkal is
ték. Künn ezalatt virradni kezdett. Az
g százelepesnyire levő rendő-őrszemlet is
váltottak; a betörők legfőbb idejét látták
nak, hogy távozzanak. Hogy mit vittek
agukkal, azt nem tudhatni, pénz nem,
ert ez nem volt az egész hivatalban, ha-
m voltak olyan akták, melyek ezeket
tek. Hogy hiányzik-e azok közül, azt a
jobb bevezetendő vizsgálat deríti ki. A
dőrség pedig az eljárás, az ismeretlen
tesek ellen, folyamatba tette.

(Új építési szabályrendelet.)
Kolozsvár város közönsége rég érzé hiányát
jós és a célján megfelelő építési sza-
lyrendeletnek. A régi szabályrendelet an-
ra hiányosnak bizonyult, hogy már pótló-
bályrendeletet is kellett alkotni. Azon-
a pótszabályrendelettel megpreparált
szabályrendelet sem képes gyakorlati
akat szolgálni. Ezt már rég belátták a
psi hatóság is és rég készült a terve-
z, mely szerint egy jó, célszerű és mo-
g építési szabályrendeletet alkotnak meg.
Ázmunka-bizottság e hó 29-én tárgyalja
szabályrendelet tervezetét, ezután a szak-
ályok elé kerül és végül a törvényha-
tői bizottság vitatja meg az egyes pon-
tát. Ezután már csak miniszteri jóváha-
gell és az új építési szabályrendelet
nban életbe lép.

(Sétatéri jégünnepély.) A mult
havasnapjára tervezett s az idő enyhe-
sége miatt elmaradt nagyszabású jélevezes
jégünnepélyt a Korcsolyázó-egylet, — sétá-
térjégünnepélyjén — ma este fél 6—8 óráig
fog megtartani, villany, görög-tűz és
raim-fény mellett, a honvédeknek köz-
reteküdsével. A korcsolyának kedvező idő
rejelhetőség jókora nagy közönséget fog
kínálni a pályára. Ajánlamezesek bohóságain
kiv igen érdekes és magas színv. álló
mórcsolyázást is lesz alkalmunk látni s
emánlunk oly szokatlan mulatság áltál-
bamagyon sok kedves szórakozást ígér.
A lépti díjak nem tagok részére a ren-
desillanyos estélyek díjával vannak meg-
állítva, rendes tagok pedig 20 fillért fi-
zetnek. Jelmegyeket a sétatéri korcsolya csar-
noknak lehet igen olcsóért beszerezni. E
helyett említjük meg, hogy a kolozsvári
korcsolyázó egyesület igazgató választmányja
holnap, e hó 29-én d. u. 5 órakor az új
várlegényház árszékli tanácstermében, fon-
tos gyleti ügyekben ülést tart.

(A községi választások iga-
zolója.) Az állandó bíráló választmány e
hó 29-én, pénteken gróf Beldi Ákos főispán
előnklete alatt ülést tart. Az ülésen a köz-
ségi választások igazolása ellen beadott
felelőbevételeket tárgyalják. Ez ideig három
felelőbevételek adtak be.

(Uj lap Kolozsvárról.) Uj napi-
lap indult meg Kolozsvárról, Kolozsvári
Hírlap címen. A krajcáros új lap főszer-
kesztője gyanánt dr. Ödöry Elemér, felelős
szerkesztője gyanánt Csokonai Viléz Mihály
neve szerepel a lap, homlokán.

(Családi ünnep.) Hunwald Lipót,
helybeli kereskedő és Hunwald Lipótné há-
zasságuk negyvenedik évfordulóját rokonaik
és a család barátai körében ülték meg ked-
den este. A jubiláns házaspárt az izr. hit-
község küldöttséggel üdvözölte azon a nagy
és szép alkalmon, hogy negyven év telt el
azóta, a mióta frigyét kötötték, hogy egy-
más mellett haladjanak példás életben, de-
rekas polgári munkában, tiszta emberi é-
zéssel, szeretettel telten.

(Bucsu-estély) Solti Lajos,
posta-távíró fogalmazó Pécsre történt át-
helyezése alkalmából kártársai f. hó 28-án,
csütörtökön este 8 órakor a New-York ét-
termében bucsu ünnepet rendeznek,
melyre a jó barátok és ismerősök is szíve-
sen láttatnak.

(Tea-estély a Torna-Vivoda-
ban.) A kolozsvári szobafestő, mázoló,
lányező-, aranyozó- és csimfestő-segéd-
szakegylete jövő hó 13-án, szombaton, a
Torna-Vivoda termében, a munkaelőlkü-
lés jávára műsorral, konfetti- és szerpentin-
dobással egybekötött házi tea-estélyt rendez.

(Szerencsétlenség disznóölés
közben.) Rossz idő jár mostanában a
szegény sertésekre. Napjában több százan
vörzenek el a kegyetlen mészárosok kezei
között. És nem tehetnek ez ellen semmit.
El kell tűnnök, hogy a hentes belé szurja
kését kővér tokájukba. Csak nagy ritkán
történik meg, hogy ez a derék faj elégté-
telt kapjon azért az igazságtalanságért, a
mit rajta a kegyetlen szívű, de az izletes
sertéscsínyére, sonkára és kolbászra
éhező emberiség elkövet. Tegnap aztán egy
jól meghízult mongolica megszerzte maga
és több millió társának a méltó boszút.
Ugyanis tegnap délután a Monostori-ut
105. szám alatt Menkor György hentes le-
akart szurni egy szépen meghízult golyót.
Már a gyilkos kés a torkán volt, midőn
hirtelen félreugrott s az így elcsúszott kés
tővéből kivágta a hentes bal mutató ujját.
A megsebesült hentes a mentők vezették
gondjaikba, míg a mongolica vígan szalad-
gált körül a széles udvarban, nagyban örül-
vén az elégtétel vérszekerének.

(Táncestély Dicső Szent-Már-
tonban.) A „Dicsőszentmártoni Onkentes
Tűzoltó-Egylet” harminc éves fennállása al-
kalmából jövő hónap 1-én (hétfőn), Dicső-
szentmártonban, a „Nemzeti Szálló” összes
termében báró Kemény Ákosné, szül. Zeyk
Cecília védnöksége alatt bazárral egybekö-
tött táncestélyt rendez, melynek sikerén pár
tagu helygilybizottság fáradozik.

(Álmásy Lola öngyilkossá-
gához.) Aradi értesítés nyomán jelentették
tegnapi számunkban, hogy a Kolozsvárról
is ismerős Álmásy Lola, az aradi Nemze-
ti Színház tagja, öngyilkossági szándékkal
megmérgezte magát. Ezzel szemben a
művészönközteszi és siet kijelenteni, hogy
neki abszolút semmi kedve sincs meg-
mehalni. Fejgörcsei ellen tévedésből töb-
bet vett be a rendelt morium cseppenkől
és így mélyen elaludott. Ennyi az egész és
való. Anyagi viszonyai mindenkor ren-
dezettek voltak s azok ma is, — így írja
Álmásy Lola, kinek a helyreigazító szavait
készséggel hozzuk nyilvánosságra.

(Lázadás egy községi boka-
kban.) Bihar megyei oláhok között szociálista
agitátorok izgatásai nyomán a lakosság fel-
lázadt és a községi bírót egyszerűen kiverte
a faluközéből, új bírót választott. A főszo-
gabírnok csak nagy nehezen sikerült a
faluban a rendet helyreállítania. A szociá-
lista izgatók megmélótt a főszo gabírnó el-
csiphetette volna őket, meggyújtott a faluból.

(Gyilkosság az országúton.)
Stefán József és Kozma János tegnap reg-
gel Algyőgy és Rengert között az országúton
Sztojka Lázár gazdát követ és bottal agyon-
verték. A gyilkosokat a csendőrök letar-
toztatták.

(Ötödik főherceg — tudóbajos?)
Megbízható bécsi forrásból érkezik az a
hír, hogy Ötödik főherceg tudóbajban, való-
színűleg tuberkulózisban szenved. A hír
igen meglepő s van okunk rá, hogy ne tu-
lajdonítsunk neki valami nagy komolyságot.
Néhány évvel ezelőtt ép ilyen nagyképűen
híresztelték el, állapították meg Ferencz
Ferdinánd trónörököséről is, hogy megbeteg-
t. El is küldték hónapokra déli, meleg vidékre
s mikor visszajött, kiderült a betegségéről,
hogy nem egyébb tudósításból. A bécsi
hírforrás szerint Ötödik főherceg tudóbajról
először hétfőn volt szó. A főherceg nem
jól érezte magát és panaszkodott is fejfá-
jástól. Este, mikor hazérkezett, a főherceg
azonnal lefeküdt és magához kérte az ud-
vari orvost, aki néhány perc múlva már
ott volt a beteg ágya mellett. Hosszas
vizsgálás után az orvos feltétlen nyugal-
mat ajánlt a betegnek és lázcsillapító sze-
rket rendelt. Azonkívül tudatta a főher-
ceggel, hogy igen kíváncsok volna, ha a
napokban, sőt lehetőleg már szerdán elutaz-
nék délvidékre. Az orvos azután elbucsu-
zott a betegtől és látogatást tett Mária
Józsefa főhercegnasszonynál. Itt ugyancsak
elmondta, hogy a főhercegnék valószínűleg
tuberkulózisban van. Hogy milyen régi a baj,
azt nem lehet megállapítani, de ezideig
még nincs valami különös aggodalomra ok.
Mária Józsefa főhercegnasszony igen ko-
molyan vette az orvos tanácsait s másnap
szerdán, mint a „Magyar Távirati Iroda”
jelenti, már hajóra is ült a főherceggel,
hogy Abbáziába menjenek.

(Hitelezési család.) Külföldön,
főképpen pedig Ausztriában most jószág és
kereskedő körökben sokat foglalkoznak azzal
a kérdéssel, hogy miként lehetne védekezni
egyes kereskedőknek ama bűnös manipulá-
ciója ellen, hogy nagyobb értékű árut vá-
sárolnak hitelbe és amikor sikerült 8—10
ezer korona adósságot csinálni, az árut és
az üzletet egy szép napon kéz alatt potom
áron tulajdon és a hitelezők aztán egy fil-
lérhez sem jutnak. Ma is így ilyen ügyet
tárgyal a budapesti büntető törvényszék.
A vádlott Kulden Gyula kereskedő 5000 ko-

rona értékű gyarmatárut vett hitelbe és az
a céget átíratva más névre. A törvényszék
a megkárosított nagykereskedők panaszára
Kollent hitelezési család miatt hat hónapi
börtönrre ítélte.

(Hajók összeütközése a Dunán.)

Mult év december havában a „Szondy”
nevé teherhajó Ó-Buda közelében neki-
ment a „Juliska” nevé kavicszállító hajó-
nak, az összeütközésből azonban komo-
lyabb baj nem történt. A királyi ügyész-
ség ma a Szondy kapitányát, Dömötörzi
Oszkárt és kormányosát, Németh Józsefet
közvetlen cselekmény miatt vádolta meg.
A hajóskapitány azzal védekezett, hogy
abban a pillanatban, mikor az összeütkö-
zés történt, a kormányon Német volt, aki
öt helyettesítette. Német viszont azzal vé-
dekezett, hogy az összeütközést azért tör-
tént meg, mert a Juliska nevé hajóról
hiányzott a jelzőlámpa és a nagy sötétség-
ben, a sűrű ködben nem látta, hogy a ka-
vicszállító hajó közeledik. A hibás a „Ju-
liska” személyzete, mert a szabály ellenére
jelzőlámpa nélkül utaztak. A törvényszék a
két vádlottat fölmentette.

(Elűnt aggastyán.) Lakatos
András 80 éves magánzó, szentesi lakos,
néhány nap előtt felment a fővárosba, hogy
itt családjának némely dolgát elintézzze.
Lakatos egy kerepesi-uti fogadóba szállt
meg, a hol, jó vidéki szokás szerint, napról-
napra kifizette a számláját. Hétfőn délel-
ben fizetett utójára és eltávozott a fogadóból,
ahol azt mondta, hogy hazautazik Szent-
tesre. Az öreg ur családja azonban Szent-
tesről táviratot távirat után küldött az öreg
ur után, a kinek kinyomozására feljött
a fővárosba Lakatos Samu szentesi keres-
kedő, az eltűnt 80 éves aggastyán unokája,
a ki valószággal tűvé tette Lakatos Andrást
után a fővárost, de nem találta. — Most
már a rendőrség is nyomozza a nyolcvan
éves aggastyánt, akinek hozzátartozói attól
félnek, hogy Lakatos András öngyilkossá
lett. Otthon Szentesen ugyanis összeszáll-
kozott Lakatos bácsi a familiával. Emiatt
jött el Budapestre és talán emiatt lett ö-
ngyilkossá az öreg ur. Vagy talán csak buj-
dókal, hogy rájessen a családra? Hát már
elég rájlesztett. Most már nyugodtan ha-
zemehet Lakatos bácsi.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtökön, 1904. jan. 28-án:

Aranyvirág.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap pénteken, jan. 29-én.

A vasgyáros.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Aranyvirág. (b. 113. sz.)
Péntek: A vasgyáros. (b. 114. sz.)
Szombat: Közönyt közönnnyel. (b. 115. sz.)
Vasárnap d. u.: Iphigenia Taurisban.
(Ifjúsági előadás.)
este: A belyár kendője. (b. 116)

* Flirt nagysám. Az a nagyon sok
színházlátogató, a ki tegnap szép ügyesen
elkérte a mi haldokló teátrumunk tájé-
kát, talán nem is tudja, milyen hasznos
dolgot cselekedett önmagával szemben. Ujra
a Flirt nagysám szerepelt a műsoron,
ez a gyöngye értékű francia csinálmány,
melynek mesterkélt megépítés ritkaság-
számba mehet a szindarok bokjéjében.
S a szereplők nagyobb része, lenézvén a
nézőtér ürességét, ehhez méltó módon igye-
kezett hozzájárulni a Flirt nagysám kellett-
nél gyorsabb kimúlásához.

Szakács Andor pompás játéka,
Palotai Pirokka eleganciája, Étsy Emilia
finom dúsége, Mészáros pajzán jókedve
tenged is kiérdemelték, ki — a föltétlen elis-
merést, ki pedig az elismerő biztatást, de
például Somlai Artur szerep nemtudása
sok helyen kínosá tette az előadást, mi-
közben élénk megfigyelést tehetünk a férfi-
szereplők némelyikének fogyatékos öltözkö-
dési művészeté felől is. Itt egy csaknem
köznyelvű öreg Ferencz-József kabát, ott egy
lehetetlen szinü látogatási nadrág, amott
valami koronás-bazárról kiszedett nyak-
kendő, másutt viszont egy poros, piszkos,
kitaposott cipő. S mindezek viselői elegáns,
finom ház termében lejtének le s föl a da-
rabbán, valószággal pedig a kolozsvári Nem-
zeti Színház deszkáin juttatták eszünkbe a
magyar színészet sanyarú, kopott esztendeit.

(—6—)

* Közönyt közönnnyel. Erre a
spanyol, zenés vígjátékra, mely szombaton
kerül színpad, javában készülnek már szín-
észek, kik közül Tóvölgyi Margit, Szakács,
Somlai, Tompa, Mészáros és Szegő jutottak
hálás szerepekhez.

* A belyár kendője. Abonyi Lajos-
nak évek óta pihentetett népsziműve kerül
színpad vasárnap este. Az annak idején ked-
velt darab egykor állandóan műsoron volt
nálunk, mert Bandi E. Kovács Gyulának
parádés szerepe volt, a melyet most Szakács
Andor fog játszani.

* Szerződötetés. Győri lapokból ol-
vassuk, hogy a mi színházunk igazgatósága
a jövő színházezonra tagjai sorába szerző-
dötette Nagy Imrét, a győri színház komi-
kusát.

Táviratok

Az erőszak kezdete.

Budapest, jan. 27.

A „Magyar Nemzet” írja: Tisza
taktikája eddig a türelem volt. De
itt van most már a parancsoló
szükség ideje, hogy a taktika meg-
változtassék és holnapi felszólá-
lása lesz ehhez az első lépés,
mely nem maradhat mögöt-
te az obstrukció romboló ere-
jének.

Politikai affér.

Budapest, jan. 27.

Rakovszky István provokáltat-
ta Meszlényi és Zboray képviselők-
kel Polónyi Gézát tegnapi beszé-
déért. Polónyi Tóth Jánost és Rátkay
Lászlót nevezte meg segédekül.

A japán—orosz háboru.

Budapest, jan. 27.

Pétervárról jelentik: A békében
immár nem hisznek, úgy hogy a
börzén az értékpapírok nagyon ha-
nyatlottak.

Az olasz király a japáni háborúról.

Budapest, jan. 27.

Rómából jelentik: Az orosz-
japán konfliktus elintézésére Olasz-
ország választott bíróságot óhaj-
t, melynek elnöke az olasz király
lenne. A király kijelentette, hogy
nem ismeri az ügyet, de nem is
hiszi, hogy Jaján aláveti magát a
választott bíróság határozatának.

Sima Ferenc haldoklik.

Temesvár, jan. 27.

Egy itteni ember levelet ka-
pott Clevelandből egy rokonától,
melyben azt írja, hogy Sima Fe-
renc nagy nyomorban, éhezve fek-
szik betegen és napjai meg vannak
számlálva.

Budapesti gabona-tőzsde.

Ugy a kész buza, mint a határidőüzlet
csendes, változatlan.
Névéleges árak:
Buza ápr. 786—87
Rozs " " 660—61
Zab " " 549—50
Tengeri málj. 528—30

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. P. Családok magán ügyeibe soha
belé nem avatkozunk és örömmel látjuk, hogy
ebben a szellemben miként halad előre a
magyar újságírás, melytől régebben valószá-
ggal megkövetelték az e fajta szenzáció-
kat. — Minél több volt egy-egy lapban a
szenny, meg a piszkos, annál több volt az elő-
fizető. Közele példát is hozhatnánk, de e helyett
csak örömmel konstatáljuk, hogy immár a jó-
ízlelű közönség mind nagyobb sereggé válik,
mely a függönyök és alkóvok titkai helyett a
komoly közvélemény-irányítást s a lelkiismer-
etes, szükséges hírszolgálatot keresi a sajtó-
ban. S a lecsöpült és megkínizott magyar
sajtó java-része, a verseny mai óriási forga-
táiban sem feledkezik meg a hírlapírói tisztesség
ebbeli feladatáról.

Találkozás. Régi, számtalanszor megírt
történet, pongyola és sablonos feldolgozásban.
Felhős az ég. Az esti fénylő oly
könnyen hervóló szöke lény meséje, ki félórai
ismerettség után oly örült szerelemmel csókolja
a legényt, egész a felhők megjelenéséig, —
erőszakolt mese. Lélektanilag sincs a nő eme
betegsége megokolva s az egész kis bizarr mag-
terjengős érzelmességbe fulad.

Téli. Bizony ez gyöngébb kísérlet. De
bizunk és hiszünk egy jobb jövőben.

Felolós szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

